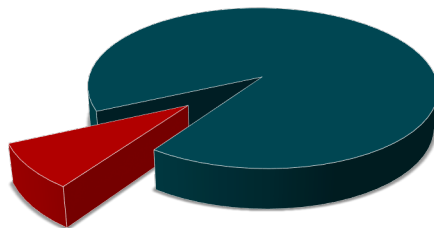

Lietuvos Respublikos valstybinė darbo inspekcija prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos (toliau – VDI), įgyvendindama Demografijos, migracijos ir integracijos politikos 2018–2030 metų strategijos įgyvendinimo 2019–2021 metų tarpinstitucinio veiklos plano, patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2018 m. gruodžio 5 d. nutarimu Nr. 1216, 1.1.4 papunktyje numatytą priemonę „Valstybės institucijose įrengti vaikų priežiūros zonas“, kreipėsi į valstybės ir savivaldybės institucijas dėl įrengtų vaikų priežiūros zonų valstybės ir savivaldybių institucijose ir gautos informacijos pagrindu teikia šią apžvalgą.

Institucijų buvo prašoma nurodyti, ar institucijoje yra įrengta vaikų priežiūros zona, ar ši zona yra pritaikyta įvairaus amžiaus vaikams bei vaikams su negalia, ar joje yra galimybė dirbti darbuotojams šalia savo vaikų, ar yra samdomi pedagogai, auklėtojai, kurie prižiūrėtų vaikus. Taip pat buvo prašoma pateikti informaciją apie tai, kaip dažnai darbuotojai naudojami vaikų priežiūros zona darbovietėje bei pasidalinti kita gera praktika.

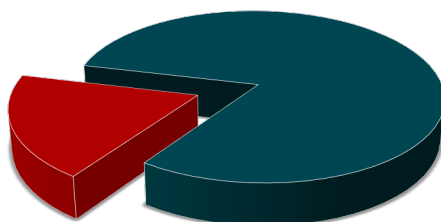
Pažymėtina, kad atsakydamos į VDI prašymą pateikti aukščiau nurodytą informaciją, atsakymus pateikė 663 institucijos, iš jų vaikų kambarius darbovietėse yra įrengusios 57 institucijos, o institucijos, nurodžiusios, kad neturi vaikų priežiūros zonų, informavo, kad šeimos ir darbo įsipareigojimų derinimo principo įgyvendinimui taiko alternatyvias priemones.

■ Yra įrengtos vaikų priežiūros zonos ■ Vaikų priežiūros zonos nėra įrengtos

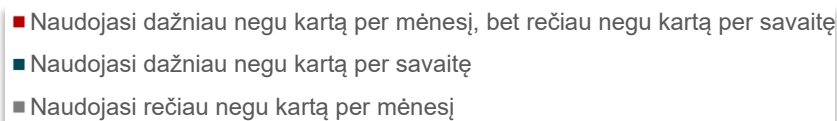

Atsakydamos į rašte užduodamus klausimus 40 institucijų nurodė, kad įrengtos vaikų priežiūros zonos yra pritaikytos įvairaus amžiaus vaikams, taip pat vaikams su negalia. Vaikai turi galimybę žaisti, ruošti namų darbus, mokytis. Vaikų kambariuose yra stalai, kėdės, taip pat neretai institucijos nurodė, kad yra žaislai, žaidimai, knygos, kai kurios institucijos nurodė, kad vaikų priežiūros zonose, be kita ko, yra ir interaktyvios pramogos vaikams ir pan. 34 institucijos pažymėjo, kad įrengtose vaikų priežiūros zonose darbuotojai gali dirbti šalia savo vaikų, tuo tarpu 8 institucijos nurodė, kad darbuotojų vaikams prižiūrėti minėtose zonose yra samdomi specialistai.

■ Vaikų priežiūrai yra samdomi specialistai
■ Vaikų priežiūros zonoje yra sudaryta galimybė darbuotojams dirbti šalia savo vaikų

Pastebėtina, kad 12 institucijų nurodė, kad vaikų priežiūros zona darbuotojai naudojami rečiau negu kartą per mėnesį, 10 institucijų nurodė, kad darbuotojai šia zona naudojami dažniau negu kartą per mėnesį, bet rečiau negu kartą per savaitę. Tuo tarpu 18 institucijų pabrėžė, kad į vaikų priežiūros zoną darbuotojų vaikai yra atvedami dažniau negu kartą per savaitę.

Pavyzdžiui, Akmenės rajono savivaldybė nurodė, kad poilsio zonoje įrengta vėdinimo įranga, yra televizorius, rašymo lenta, kempelis knygoms, žaislams, stalai žaidimams, piešimui, sėdmaišiai, kėdės, sūpynės, nėra slenksčių, todėl galima patekti su neįgaliojo vežimėliu. Ši institucija nurodė, kad geroji praktika pasižymi tuo, kad šia erdve naudojami net ir vyresni vaikai, kurie ateina po pamokų palaukti tėvelių ar kitais tikslais. Panevėžio r. Pažagienių mokykla-darželis nurodė, kad turi ugdymui skirtas erdves su būtinu aprūpinimu, taip pat darbuotojų vaikams organizuojamas maitinimas. Klaipėdos miesto visuomenės sveikatos biuras nurodė, kad įrengta vaikų priežiūros zona yra pritaikyta įvairaus amžiaus vaikams bei vaikams su negalia. Vaikų priežiūros zonoje yra įrengtas sensorinis kambarys, kuriame yra sensorinės aplinkos valdymo sistema, projektorius su magnetiniu rotatoriumi, burbulų vamzdis, mobili, interaktyvi projekcija, sienų paminkštėjimai, grindų paminkštėjimai, begalybės tunelio sienos skydas, spalvų ir garso skydas, šviečianti užuolaida, veiklos panelė, projektorius šviesos terapijai, akrilinis veidrodis, spalvotas ksilofonas, spalvų valdymo pultas - kubas, šviečiantis pluoštas šviesos terapijai, kosminio efekto tinklas, sėdmaišis, muzikinė vandens lova, taktilinis takelis, 8 rankovių juosta, žaidimas „Spalvotas parašutas“, „aximo“ dėlionė su mediniu rėmu, masažo fotelis, šviesos stalas, projektorius, nešiojamas CD ir MP3 grotuvas, kvapų loto, sensoriniai žaislai, pakabinamas maišas, staliukas su kėdutėmis.

Apibendrinant institucijų pateiktą informaciją matyti, kad įrengtos vaikų priežiūros zonos yra pritaikytos įvairaus amžiaus vaikams, taip pat vaikams su negalia. Vaikai turi galimybę žaisti, ruošti namų darbus, mokytis. Vaikų kambariuose yra stalai, kėdės, taip pat neretai institucijos nurodė, kad yra žaislai, žaidimai, knygos, kai kurios institucijos nurodė, kad vaikų priežiūros zonose, be kita ko, yra ir interaktyvios pramogos vaikams ir pan. Dauguma institucijų pažymėjo, kad įrengtose vaikų priežiūros zonose darbuotojai gali dirbti šalia savo vaikų, tuo tarpu kelios institucijos nurodė, kad darbuotojų vaikams prižiūrėti minėtose zonose yra samdomi specialistai.

Atkreiptinas dėmesys, kad institucijos, neįrengusios vaikų priežiūros zonų, nurodė, kad darbuotojai neišreiškia pageidavimo dėl tokių kambarių įrengimo tokiems kambariams įrengti arba kad tokių kambarių įrengimas nėra įmanomas dėl institucijos veiklos pobūdžio.

Pastebėtina, kad institucijos, neįrengusios vaikų priežiūros zonų darbovietėje, pasidalino kita gerąja praktika bei alternatyviais šeimos ir darbo įsipareigojimų derinimo būdais. Nemažai institucijų, neįsirengusių vaikų priežiūros zonų, nurodė, kad nors atskirai įrengtų, specializuotų darbuotojų vaikų priežiūros zonų neturi, tačiau darbuotojai, esant poreikiui, gali pasinaudoti vaikų kambariais, pritaikytais interesantų vaikų priežiūrai, taip pat poilsio zona darbuotojams.

Atsižvelgdami į atliktos apklausos duomenis, pažymime, kad vertinant vaikų priežiūros zonų įrengimo galimybę, būtina įvertinti tiek pačios institucijos veiklos pobūdį, tiek ir darbuotojų poreikį. Taip pat svarbu, kad įrengiant vaikų priežiūros zonas, būtų laikomasi teisės aktų nustatytų reikalavimų tokiems kambariams. Be to, pabrėžtina, kad atsižvelgiant į aukščiau nurodytą institucijų gerąją praktiką, vaikų kambariuose darbovietėse turėtų būti užtikrinamas vaikų užimtumas pagal jų amžių, taip pat suteikta galimybė darbuotojams dirbti šalia savo vaikų arba užtikrinti, kad vaikus prižiūrėtų auklėtojai, pedagogai ar kiti specialistai.